

Слушамо да су бомбардовали Авганистан, Ирак, Либију, ускоро ће можда и Иран. Слушамо и сећамо се двадесет четвртог марта 1999. године. Боже, колико сва бомбардовања личе једна на друга. На самом почетку тог спектакла се открије да неком тамо, већини сасвим непознатом земљом влада Велики диктатор (код нас је избор пао на Милошевића, мада је можда и Милутиновић могао да одигра ту улогу), да тај диктатор угњетава, па и убија свој, најчешће добро наоружан народ (у нашем случају, читај, Албанце), да при томе примењује непримерену силу. Онда се сви светски медији утркују и лицитирају бројем жртава (по принципу, што више - то боље). Боље за наоружани народ коме је неопходно помоћи. Онда се на свим телевизијама појаве познате личности из света филма, књижевности, музике и започне игра. Игра у којој су све улоге добро уигране, па увежбавало се то толико пута. Помоћ, вичу, моле, мора се помоћи народу да сруши тиранску и диктаторску власт.

Обавезно су подељене улоге и припадницима народа који је на списку за бомбардовање. Њихове улоге јесу епизодне, али и за епизодне улоге може се добити Оскар. Тако, на посебној је цени улога интелектуалца који је, због политичког неслагања са Великим диктатором, био принуђен да напусти земљу која је следећа мета. Ове, ипак другоразредне улоге, добро су плаћене, треба знати одглумити жртву. Још ако успе да буде уверљив и дотакне срца хуманитараца, тај може и добро да заради. Они, мање важни, епизодисти, добију улоге да разбијају прозоре сопствених амбасада да би показали приврженост демократским принципима. Мислим да је ово моменат када режисер почиње да на сцену изводи главне играче. Прво министар спољних послова Америке (улога коју је у нашем случају добила Мадлен Олбрајт и морате признати маестрално је одиграла, тако да сам просто поверовала да нас та жена мрзи) примети да је такво стање људских права, у земљи која је на реду да буде бомбардована, неодрживо. Онда се на сцену изводи хор министара ЕУ, земаља чланица НАТО, који врло брзо реагују увођењем санкција дотичној земљи.

Сад већ и ситуација у земљи која је мета почиње да бива компликована. Народ дотичне

земље почиње и сам чудно да се понаша. Купују се залихе намирница које су неопходне, али и оне које никада неће бити употребљене. Наравно, купују они који имају новца. Остали гледају помаму и стрепе како ће преживети. Како да избегну да се нађу на Варадинском мосту или нишкој пијаци када они буду мете. У нашем случају, Диктатор је направио гаф. Импровизовао је. Питао је народ да ли жели да сам одлучује о својој судбини. А народ, који очито није раније гледао тај филм, није искористио једину шансу да каже да не жели. Нека његову улогу преузме неки други народ. Нажалост, од тог тренутка спектакл почиње да добија на убрзању.

Ово је тренутак када је сценаристи препуштено на вољу да одабере прави начин и убеди гледаоце да је бомбардовање неопходно. Могућности су велике, од даље сатанизације Диктатора, преко слика изрешетаних или, још боље, раскомаданих цивила. У нашем случају, сценариста није држао све конце у рукама, па су се „цивилима“ (у Рачку) на сликама виделе униформе испод цивилних одела. У наредним епизодама бомбардовања није било оваквих пропуста, па мислим да су уместо једног ангажовали цео тим сценариста (ипак се ради о високобуџетним филмовима). Најважније је да филм изгледа уверљиво, зар не?

Сада су сви на сцени. Диктатор, страдали цивили, угрожени интелектуалци, хуманитарне организације, спремне да помогну новим доказима злочина - овај моменат се у драми ваљда зове кулминација. НАТО ће, ипак, дати још једну шансу Диктатору (код нас су користили преговоре у којима су статисти преузели на себе део терета целог пројекта). Диктатор је опет био зао и није хтео да пристане на сјајне услове да му земља буде окупирана - све у свему, код нас је било много импровизације. У следећим епизодама није било преговора, они су ионако немогући са Диктаторима. Кад се коначно цео свет уверио да су Срби, Ирачани, Либијци зли момци - кренули су авиони. Обично су бомбе падале по целу ноћ. Јадни пилоти су спавали дању. Вероватно је зато било толико промашаја и толико цивилних жртава. Да би режисер умирио гледаоце, у паузама је пуштао изјаве жртава које су тражиле, молиле, вапиле да се бомбардовање не прекида. Само тако могу бити заиста кажњени диктатори калибра Милошевића, Хусеина, Гадафија. Само се тако жртве (у нашем случају, Албанци) могу вратити на своја огњишта.

Овде се филм за публику завршава. Они не гледају кадрове у којима Срби беже пред најездом Албанаца са Косова. Не гледају болницу у Чикагу на албански начин, у којој се Србима ваде органи. Ти кадрови су исечени да се "светско јавно мњење" не би збуњивало питањем: Кога смо ми, ту, од кога спасавали.